

Előfizetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - - 12 korona
 Félévre - - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - - - 3 korona
 Egyos szám ára - - - 12 fillér.
 Megjelenik vasárnap és csütörtök
 reggel.

HATÁRŐR

április 29. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
 ahová a lap szellemi s anyagi részét
 illető közlemények intézendők.
 Ilyen közleményeket és megkeresé-
 sekot lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Harc?

(P.) A kormány lemondott. Azért, mert az osztrák kormány nem fogadta el a kartel-bank eszméjét, a király pedig a függetlenségi vezérek előterjesztésére már eleve kijelentette, hogy az önálló nemzeti bankról szóló törvényjavaslatot nem fogja szentesíteni.

Köszönjük szépen. Ime: a függetlenségi párt az ország kormányrudja mellett meggyőződhetett arról, hogy nem szabad a németnek hinnie. Nagy önmegtartóztatással bár, elveinek fentartása mellett, három éven keresztül kormányozta a koalíció kebelén belül az országot azzala meggyőződéssel, hogy az osztrák hatalom ígéretéhez képest nem fogja utját állani annak, hogy a magyar kormány az ország gazdasági függetlenítésének alapjait lerakhassa.

Itt meg kell állanunk. A függetlenségi pártnak az önálló bank mellett ki kell tartania s fog is, mert a bankesport 250 tagból áll, ékes bizonyosságul, hogy az eszme a benne levő erejével áthatja, felszivta az egész partot. Ha nem akarja magát lejártni, ha nem akarja nevetségessé tenni az elvek fenntartását, a parlamenti többséget alkotó függetlenségi pártnak mint egy embernek kell az önálló bank felállításáért sorompóba állani.

Sorompóba állani! S azután? Tépelődhetnek a vezérek, hogy kibontsák-e újból a begöngyölitett lobogót, mely három esztendővel ezelőtt rohamos győzelemmel hódított s gyors diadala csak Napoleon sas madarának tünevényes győzelmi rohamához fogható. Harcba szólítsák-e újból a nemzetet, mely még alig pihente ki a rövidesen lezajlott nemzeti küzdelem fáradalmait? Van-e erő és van-e kedv a nemzeti küzdelemre, mely tagadhatatlanul legjelentősebb nemzeti érdekeink megvédelmezésére indulhat meg akkor, midőn velünk szemben áll a császár, kérelhetetlennek látszó vétőjával, egy kölcsönként dicsőségben megrészegedett diplomácia a maga konzervativságával és ellenséges indulatával, továbbá egy hivalkodó hadseregnek békébe fojtott harci mámorának tultengő hetvenkedésével?

A függetlenségi párt, mely felemelte a kvótát és amely megkötötte a kiegyezést, amely a külpolitikai bouyodalmak alatt merészen állott meg Ferenc József

uralkodói tekintélyének megvédelmezése mellett, ki fog tartani az önálló bank követelése mellett. Aztán győzni is fog. Mellette az igazság, ellene évszázados gyűlölet. De mi lesz akkor, ha az igazságot letöri Ausztriának erre az alkalomra egy pártba szakadt rongy népe? Rekriminációk helyett hallgassunk-e az óvatosakra és opportunusokra, akik azt mondják, hogy nem lehet új nemzeti küzdelmet kezdenünk, mert az ország a magyar bankért nem száll harcba s egységes nemzeti harcra, amikor egyes pártok nyíltan állást foglalnak az önálló bank ellen, nincs kilátás és a legutóbbi nemzeti ellenállás sem járt azzal az eredménnyel, melyet tőle vártunk?

Tény azonban az, hogy ma más a helyzet. Akkor a király felségjogaira hivatkozott, melyeknek törvényben gyökerező ereje nem vitatható. A bankkérdés azonban nem érinti és nem is érintheti a király jogait. Az önálló magyar bank felállítása egyedül a magyar országgyűlés dolga, ma már a magyar országgyűlés kötelessége. Ezt megakadályozhatja a királyi vétő; de ha ez a királyi jog lépten-nyomon eulyos akadályokat gördíthet Magyarország gazdasági fejlődése elé, akkor a magyar parlamentarizmus csak üres fikció és a magyar országgyűlés nem népképviselő, hanem a dumánál is olcsóbb rendű intézmény.

A függetlenségi pártot Bécs mindig el akarta terelni a közjogi küzdelmek teréről. Mindig ajánlgatták neki, hogy kapesolja ki a közjogi kérdéseket s a gazdasági haladást írja zászlójára. Ime itt van az első jelentősebb gazdasági kérdés. És ez mindjárt az első ütközőpont is. A király elutasította a két függetlenségi vezérpolitikus előterjesztését és ezzel Bécs szándékosan a magyar politikát ismét oly kátyuba juttatta, melyből igazán nem tudhatjuk, hogy mikor és miképen fog kivergődni.

A függetlenségi párt tovább küzd az önálló bankért; küzd rendíthetetlenül, az elmaradhatlan győzelem tudatában. És küzdelme alatt egyről elmélkedhetik: az osztrák köszönetről.

Szilók tengeriszár eltevésére.

Irta: Teleki Arvéd gróf.

II.

Azon kérdés tekintetében, hogy milyen alakú verem a legcélszerűbb, épp most veszem egy kiváló alföldi gazda levelét, ki

ezeket közli: „A csalamádét mi verembe raktuk el; a romlás alul semmi, oldalán és tetején kevés volt, ezért is becsülöm a veremlést többre, mint a zombolyai kazlat, melynél főleg az oldalakon a jelentékeny veszteség el nem kerülhető. Holdanként, vermelt állapotban 185 q-nyi csöves állapotban augusztus végén vágott, ritkán művelt csalamádé lett természetve. Ez a mi viszonyaink mellett igen nagy mennyiség, mert a sűrűn vetett csalamádéból zölden már 150 q is nagy termés számba ment. (Itt meg kell jegyezni, hogy amint az 1908. 14-iki „Köztelek“-ben kimutattam, a cimerét hányó csalamádé július végén 9% száraz anyagot tartalmaz, míg augusztus végén, mikor a szem már a teljes állapotból a lisztesbe kezd átmenni, 18--20% szárazanyagot. Eszerint tehát 150 q sűrű csalamádé 13.5 q szárazanyagot tartalmaz, míg 185 p csöves csalamádé legalább 36 q szárazanyagot, tehát majdnem háromszor annyi tápanyagot tartalmaz, ha nem is tekintjük a minőséget, amely a sok szem folytán szükségképpen nagyon megjavul és ezen különbség 4 hét alatt érhető el, ha türelmünk van és helyes gazdasági beosztásunk, melynél fogva nem szükséges, hogy csalamádénkat levágjuk, mielőtt az augusztusi nap keményítőt gyártó sugarainak hatása alatt a növényzet maximális fejlődését elérte volna. Teleki.) A kékbe kötött csöves csalamádénak tépése az Ásványi féle szártéppőgéppel igen tökéletes volt. Augusztus végén 12% munkaóra alatt mintegy 380—400 q-át értünk el, mi még fokozható lett volna, de az elvermelés, annak tipratása bizony sok kézi munkát igényelt, úgy hogy a földelést nem számítva, 24 ember talált így elfoglaltságot naponta, míg a sziló, hová fújtató viszi fel gőzerővel az anyagot és ahol saját súlyának nagy nyomása folytán a tipratás feleslegessé válik, már ezzel is éppen nem jelentéktelen összegben törlesztődik.”

Ilyen sziló Amerikában nagyon sokféle van. Legegyszerűbb az, amelynek „fenekét az anyföld képezi, fedelét pedig a csillagos ég”, oldalai deszkából készülnek. Kisebb farmerek próbavermeiül ezek is beválnak egy ideig. A szilók zöme azonban kő- vagy betónlapon szilárd gerenda szerkezetből készül, mely háromszoros deszkaburkolattal van körülvéve, a légmentesség céljából pedig az egyes deszka rétegek között fedélpapír van felszegezve. Számításom szerint a mi viszonyaink között ez a szerkezet kevésbé ajánlatos, mert keményfánk tuldrága, fenyőfánk pedig gyorsabban korhadó, mint a nagy gyantatartalma amerikai fenyőfa. Sok munkával és költséggel egy kevés évig tartó épület birtokába jutnánk. Ezért az amerikai, szintén használatos

BOGDÁNY és TÁRSA

Budapest,
 VI. Dalmok-utca 12. sz.
 Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

A nőkelmeujdonságok vezető szinei az 1909-iki tavaszi idényre: adriatique, amethyste, aubergine, miele, cacao, bleu de vichy, taupe stb. a melyek minden elképzelhető árnyalatban és szövetminőségben állandóan raktáron vannak.

KRON KÁROLY FIA, Ujvidéken.

vasbetón szilótipust választottam saját szilóm építésénél. Örömmel olvasom a *Közlelek* 93. számában Tóth Albert mexikói gazd. tanár szakvéleményét, ki választásomat helyesli. 7 m. 40 km. átmérővel 10 méter magas henger alakú tornyot emeltettem a lefolyt nyáron, lehetett volna az állványok miatt 12 méter magasra is emelni, de aggodalmaim voltak, hogy amerikai csőtörő-, fosztó- és szártépfő gépem ívó szerkezete ily magasságra nem bírná a tépett szarát szállítani és így az építésnél 10 méter magasságnál megálltunk. Szükséges volt ez még azért is, mert a torony fölfelé vékonyodó falai 10 méter magasságban alig valamivel haladták meg a 10 centimétert, ami egy vidéki kőműves részére minden vasbetét mellett háborzasztó vékonyságot jelent, már pedig, ha még magasabbra mentünk volna, a falak még jobban vékonyodtak volna.

A falazat elkészülvén, a betonba beeresztett csavarokhoz lett erősítve a horganyozott bádoggal fedett lapos fedél, amelynek közepén egy 2 méter magas folyósó vonul végig. Ennek rendeltetése az, hogy mikor a torony egészen megtelik, fel a lapos fedélre, a tépett szar letaposását és elegyengetését végző munkásnak legyen hol tartózkodnia és a további anyag részére legyen hely, hova felszállíttatván, a régebben betöltött tengeriszár az alsó rétegek leülepedése után azonnal kéznél legyen, hogy a keletkezett ürbe behányhassák.

Mint már a veremléseiről írt cikkemben részletesen kifejtettem volt, a köralakra feltétlen szükségünk van, hogy az oldalfelületet, mely a takarmánnyal érintkezik, csökkentjük és hogy sarkok, szögletek, melyekben az ülepedés egyenetlen, teljesen mellőzve legyenek s ami fő, falban a legnagyobb megtakarítás eszközölhető legyen, a magasságra pedig szükségünk van, hogy a takarmány lepréslődése önmaga által történjék és hogy annak kiszedése minden emelés nélkül fölülről lefelé dobás útján mehessen végbe.

Ily módon a legkevesebb költséggel egy lehető legnagyobb ürtartalmu víz- és légmentes tartályt nyerünk, amelyben a bomlás csirái nincsenek meg úgy, mint a földverem földfalában, vagy mint a zsombolyai kazal szalmaburkolatában. A sziló védve van fölülről, vagy alulról felfakadó víz ellen, sőt csatornázata is van a tartalmából esetleg kipereslő nedv elvezetésére.

Nem megvetendő előny az, hogy a tavaszi és nyári idényben a sziló fenekét egészen 1½ méter magasságig víztartálynak, ciszternának lehet használni, ami a gabonacsépléshez éppen kapóra jövő vízmennyiséget szolgáltat, ha az esős évszakban megtelik. Ezen vízmennyiség 600 hektolitert tesz ki és ha 300 mm. esőt veszünk fel arra az időre, amíg a sziló üresen áll, 200 négyzetméter fedélterületről már össze kerül, ha az odavezetés ügyesen van elrendezve.

Amerikában a gabonaszalma és a széna részére való csűr, az istállók és ólak és a sziló mindig össze szokott építve lenni. Ebből lehet megérteni, hogy egy család 120 kat. hold minden termésével és az ennek felhasználására tartott 20—30 számos állattal minden idegen segítsége nélkül télen-nyáron elbánni képes. A torony töltésére bármely emelőszerkezetet lehet használni. Némely ame-

rikai szártépfő láncos elevátorral van ellátva, mint a cséplőgépeknél alkalmazott kazalozók, de saját tapasztalataim szerint jobban beváltak a széllal dolgozó fuvóberendezések, amelyeknek főalkatrésze a lapátos kerék, mely sebes forgásával oly erős szelet gerjeszt, hogy az a 30 cm. átmérőjű bádoggal esővekben az elaprózott anyagot rendkívüli távolságra és magasságra szállítja. Ezen készüléknél a könnyű bádoggal sokkal kényelmesebb ide vagy oda irányítani, mint a láncos elevátort és sokkal kevesebb elakadás fordul elő.

Ezzel a szártépfő fuvó szerkezettel, melyet 6—8 lóerejű lokomobilok hajthatnak legcél-szerűbben, a 43 m² alapterületű takarmánytornyot, melynek minden méter magassága körülbelül 300 métermázsra tépett zöld csalamadét vagy 150 q szárazon tépett tengeriszarát fogad be, körülbelül 3 hét alatt lehetett teljesen a fedélre megtölteni.

Ezután már csak minden másodnap lett a tépett szar a toronyba fuvatva, a közbeneső napokban pedig direkt feltakarmányozás céljából mindjárt szekerekre hullatva. A több ízben beállott havazás a munkát mintegy négyszer 2—2 napra félbe is szakította és ez éppen kellő időben történt, mert így meg volt a torony tartalmának az alkalmanagyon össztömörülési.

Nemzeti színészet.

Szombaton nagyszámú közönség jelenlétében folyt le Molnár Ferencnek már eléggé méltatott vigjátéka, „Az ördög”. Dacára annak, hogy ezen darab úgy tavál mint harmadéve már több ízben került színre, a repriz elé nagy érdeklődéssel tekintettünk. Várakozásunknak a címszerep alakításában Thury megfelelt. Első felvonásban jó volt. Partnere volt a szép megjelenésű Tóth Ilona. A szerep alakításában érdemessé tette magát azokra az építhetonek, amelyek a sikere szereplését vannak hivatva kiemelni. Szőke Sándor Jánosa is igazán helyén való volt. Ez a fiatal, rokonszenves színész mindenképen tetszést keltett. Szőke Gizi mint Elza tanujelét adta kellemes organumának, elegáns játékának. És mit szóljunk Károlyi Ibolykáról? Ritkán adták a Selyem Cinkát sikeresebben, megfelelőbben, kedvesebben. Bájosan csevegett és a közönség szívéhez hozzá tudott férközni. Nem is volt tetszésnyilvánításokban hiány. Az összes szereplők között ő volt a legjobb.

Vasárnap délután. Meleg, mondhatni nyári délután, és telt ház, még a proscenium-páholyok is elkelték. Ember ember hátán tolongott. A hamisítatlan magyar népszínműben, Szigeti remek darabjában, a „Vén bakancsos és fia a huszár”-ban gyönyörködtünk. Végre ismét színpadon láttuk Pintér Imrét, ki mint a vén bakancsos bebizonyította, hogy ő Thália hivatott papja. A szerető huszár szerepét Hajagos Károly játszotta. Énekelt művészi-esen, játszott ügyesen. Fesztelen, magyaros erővel mozgott a színpadon Parlagi Kornélia (Lidi). Énekeit és ropogós táncait tapsvihar jutalmazta. A szende kis Ilont Szőke Gizi alakította. Átérezte szerepét. Most még komikusaink volnának hátra és ha megemlítjük, hogy Heltai mint a bárgyu Frici, Szilágyi mint a zsugori Veres és Harsányi mint a jóízű, urhatnám kántor tökéleteset nyújtottak,

beszámoltunk az előadásról. Este üres földszint, néhány lézengő páholy és telt karzat volt a ház képe. Az Eysler-féle „Szerencsemalac” volt a műsor, amelyet már a téli szízeszonban is többször láttunk. Már akkor enlítettük meg a sívár, semmitmondó, helylyel-közszel kifogásolandó librettót. Ezt tesszük most is és csak sajnáljuk, hogy azt a szép zenét erre a darabra kellett pazarolni. Mint Bébé Parlagi kitűnő játékának, remek énekének adta tanujelét. Heltai nevetséges Jeromosa igen jó volt. A sikerből jó részt kért Pintér Imre (Lopopide). Hajagos (Passepoile). Károlyiné (Leokádia), Hunfi (Stello) és Szilágyi (Stiria nagyhercege) ügyesen aknázták ki szerepüket. Feltűnés tárgya volt az első felvonásbeli itt még nem létezett, mesés díszlet.

Hétfőn színmű ment telt ház előtt. Ez Bernstein „Izrael”-ja volt, egy irányzatos és felekezeti kérdéseket meg tuskodásokat per longum et latum tárgyaló darab, amely némely részleteiben valósággal idegrázó. E darabnak előadása feltűnő előkészületet és messze kiterjedő lélektani tanulmányt igényel és az előadók dicséretére legyen mondva, a játék élvezetes volt. A katholicizmus képviselőjét, Thibaultot, Thury Elemér mutatta be. Hatott játékával. Volt benne tűz, volt benne erő. Ellenképe Guttlieb, Lévy Elemér átgondolt előadásában tünt ki. Elejétől végig meg tudta tartani a szerep előadásához szükséges kellékeket. A gondos, aggódó anya, a fájdalomában megtört nő ügyesen jutott érvényre Tóth Ilona játékában. Szilágyi Silvian nem nagy, de jelentőségteljes szerepében higgadt, komoly és megfontolt tudott maradni és ezzel eleget mondottunk.

HIREK.

Ünnepély. Az ujvidéki kir. kath. magyar főgimnázium e hó 24-én *Petőfi-ünnepélyt* rendezett a következő műsorral: 1. Tied vagyok tied hazám. Éneklé az ifjusági énekkar. 2. Ünnepi beszéd. Mondá Biró Gyula VIII. o. t. 3. *Petőfi: Jövendölés.* Szavalta Vigh Ágoston IV. o. t. 4. *Petőfi: Csokonai.* Szavalta Guszmán Imre VIII. o. t. 5. *Petőfi tájköltésze.* Felolvasta Kaiser Mátyás VIII. o. t. 6. *Petőfi: Dalaim,* szavalta Varnyu Béla VIII. o. t. 7. Magyar népdalgyűjteleg Éneklé az ifjusági énekkar.

A próbakut. Örömmel értesülünk, hogy a próbakut elkészült és már jövő héten megkezdődnek a szivattyuzási munkák e célból, hogy az elért rétegek vízbőségéről meggyőződ-hessünk. A mérnöki hivatal szerint bizodalom-mal tekinthetünk a próbakut szivattyuzása elébe, mert meggyőződése szerint már 3½, depresszió mellett elérjük a másodpernyi 5 litert és így a réteg kiválónak mondható. Miután egy újabb szivattyuzó gép beszerzése ismét óriási költséget okozott volna a városnak, a mérnöki hivatal a selyemgyár melletti szivattyuzógépet szereltette le és vitette ki a próbakut mellé. Most már mi magunk is megvárjuk a próbakut eredményét és azután folytatjuk a lapunk vezetőhelyén már megkezdett és a víz-vezetékéről szóló cikksorozatunkat.

Vasutasok előléptetése. Az ujvidéki államvasuti tisztviselők közül Náray Lajos és Balog Salamon ellenőrökké neveztettek ki, Nóvy Béla

ellenőr korpót talnak pedig

Lövöldé-

ület vasárna megnyitása al helyiségeiben délután a kat pedig tánc kö

Az újvid-

terek f. é. ápr

örkapitány mi

Béla ipartestü

ty munkasz

szobafestő és

főbb pontjai

tíz óra; a

a már felszab

mális 52 f.; a

munkáknál a

naponként 1-2

tilos. Csakis

segédet szaba

telező két év

mázoló meste

járult a munk

országban az

zódése és nap

a bérharc. Uj

folytán ebben

vezni. Amint

mesterek az

egyesület tagj

egyesület bék

hogy a munk

2 fillérrel, a

fillérrel emelt

Munkás

áldemokrata

rendez, még

szóval a had

dások lesznek

Uj Mária

likus templon

szobor lesz,

és *Darabos*

ben készül

mütermében

óbecsei plebá

romi György

óbecsei temp

mintáját. A p

és kiváló meg

a tehetséges

most már mi

méter magas

nyer elhelye

tegek között

Az O. M.

legutóbbi sz

gyar kereske

tartja köngy

ezen gyűlés

órákor fog a

megtartatni.

Hajók

mélyhajói r

nyári menet

Zimony-Orso

vasárnap, 3

órákor. Bud

és hétfő; r

déli 11 óra

várva hétfő

12 órákor é

r. 8 óra 20

„Szép a

adásán törté

az első sor

ellenőr korpótléket kapott, Varga László hivatalnok pedig a maga osztályában előlépett.

Lövöldé-nyitás. A polgári céllövész egyesület vasárnap, május 2-án az ideai lövészet megnyitása alkalmából déli 1 órakor a lövöldé helyiségeiben társasbédet rendez, melyet délután a katonai zenekar hangversenye, este pedig tánc követ.

Az újvidéki szobafestő és mázó mesterok f. é. ápr. 25-én Zambauer Ágoston rendőrkapitány mint iparhatósági biztos és Pekló Béla ipartestületi alelnök jelenlétében *kollektív munkaszerveződést* kötöttek az újvidéki szobafestő és mázó segédekkel. A munkarend főbb pontjai a következők: a napi munkaidő tíz óra; a minimális munkabér óránként a már felszabadult segédeknek 30 f. és maximális 52 f.; a facade-munkáknál 60 f., a vidéki munkáknál az utiköltségen és lakáson kívül naponként 1-20 k. pótlék. Az akkord-munka tilos. Csakis keresztény szociális egyesületi segédet szabad alkalmazni. A munkarend kötelező két évig. Huszonhárom szobafestő és mázó mester külön nyilatkozattal is hozzájárult a munkarend elfogadásához. — Az egész országban az idén lejár a festők munkaszerveződése és nagyobb városokban már ki is tört a bérharc. Újvidék ezen munkarend megkötése folytán ebben az iparágban is békét fog élvezni. Amint a fenti pontokból kitűnik, a mesterek az újvidéki keresztény szociális egyesület tagjaival léptek érintkezésbe és ezen egyesület békés közbelépését azzal honorálták, hogy a munkások minimális fizetését óránként 2 fillérrel, a maximális fizetését óránként 4 fillérrel emelték.

Munkások május 1-é. Az újvidéki szociáldemokrata párt május 1-én májusi ünnepélyt rendez, még pedig r. 8 órakor indulva zene-szóval a hadiszigetre, ahol tánc és tréfás előadások lesznek.

Uj Mária szobor. Az óbecsei római katolikus templom legszebb disze egy Szűz Mária szobor lesz, mely itt Újvidéken *Häusler* Lajos és *Darabos* János szobrászművész műtermében készül el. A II. Rákóczi Ferenc-utcai műtermében tegnap megjelent *Kovács* Ferenc óbecsei plebánus, aki megtekintette a *Komáromi* György és neje által megrendelt és az óbecsei templom számára felajánlott szobormű mintáját. A plebánus a kitűnő mű felett teljes és kiváló megelégedését fejezte ki és megkérte a tehetséges szobrászt, hogy a szoborművet most már minél előbb készíttesse el. A négy méter magas mű az óbecsei templom előtt nyer elhelyezést és a felszentelés nagy ünnepégek között fog végbemenni.

Az O. M. K. B. közgyűlése. Jelenítettük legutóbbi számunkban, hogy az Országos magyar kereskedelmi egyesülés május hó 2-án tartja közgyűlését; mint az intézőség jelenti, ezen gyűlés nem délután, hanem *délelőtti 11 órakor* fog az „Újvidéki Lloyd” helyiségében megtartatni.

Hajók menetrendje. A. D. G. T. személyhajói május 1—30 ig a következő nyári menetrendben közlekednek: Újvidékről Zimony-Orsovára indul szerdán, pénteken és vasárnap, 30-tól kezdve *naponként* esti 6-25 órakor. Budapestre indul csütörtök, szombat és hétfő; május 31-től *azonban* naponként déli 11 óra 35 perckor. — Újvidékről Vukovarra hétfő kivételével naponként indul déli 12 órakor és Vukovarról Újvidékre érkezik r. 8 óra 20 perckor.

„Szép a zenéje.” Az „Ördög” minapi előadásán történt: két kiváló intelligenciájú ur ül az első sorok egyikében. Az első felvonás

után szünetben, mikor a színházi zene valami magyar egyveleget játszott, kritizálták az „Ördögöt”. Nem voltak vele megelégedve. De hát ez végtére guszpus dolga. Lecsepülték a fekete földig. Egyszerre csak megszólal az egyik: *De az tény, hogy szép a zenéje.* Nahát ez is valami. Csakhogy a darab zenéje tetszett a mának.

Tavaszi multság. A újvidéki keresztény szociális egyesület május 2-án Ruzsicska-dunaparti vendéglőjében szini előadással, világpostával és táncokkal egybekötött *szépkörű tavaszi multságot* rendez. Előadásra kerül: „Nem jut eszébe” — 1 felv. bohózat és „Falusi kis leány Pesten” monológ.

Május elsejei munkaszünet. Minthogy május 1-ét — mely szombatra esik, az újvidéki nyomdák szedői és munkásai is megülik, lapunk legközelebbi vasárnapi száma már péntek, ápr. 30-án este jelenik meg. Ez okból kérjük, aki a vasárnapi számba hirdetést, vagy egyéb közleményt óhajt leadni, sziveskedjék a kézirat szövegét legkésőbb péntek délelőtti 10 óráig beküldeni.

„Hermes” Kereskedelmi Tudakozóda Újvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 39. Délmagyarország legmegbízhatóbb hiteludósító irodája. *Tulajdonos: Böhm Armin.*

Felelős szerkesztő: Pap Sándor.
Laptulajdonos: Balla Árpád.
Igazgató: Zambauer Ágoston.

558. szám 1909. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az újvidéki kir. törvényszék 1907. évi 19972. számú végzése következtében Dr. *Davidovác* *Milán* újvidéki ügyvéd által képviselt *sajkásgyörgyei szerb hitelszövetkezet* javára 1750 kor. s jár. erejéig 1908. évi április hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le foglalt 3435 kor.-nára becsült következő ingóságok, u. m.: morzsolt és csöves tengeri, 4 darab ló, egy kocsis, két bőrülés, egy szélrosta és egy kukorica morzsoló nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a titeli kir. járásbíró 1908. V. 271/6. számú végzése folytán 1750 k. tőkekövetelés, ennek 1907. október hó 12. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{2}\%$ váltódíj és eddig összesen 237 kor. 27 f. bíróilag már megállapított költségek erejéig *Alsókaboli községben Baszava Gyóka házában* leendő megtartására 1909. évi május hó 12-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kikiáltatik és ahhoz a venni szándékozók ezen-
nel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Titel. 1909. április hó 24-én.

Rex Ede,
kir. jbir. végrehajtó.

1048. tkvi 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Radovanovic* György újvidéki ügyvéd által képviselt *Tyulum* *Mika* alsókaboli és *Szávin* *Márkó* felsőkaboli lakosoknak végrehajtási árverés joghatályával bíró önkéntes árverési ügyben az újvidéki kir. törvényszék és a titeli kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén az alsókaboli 635 sz. betétben *Tyulum* *Mika* és *Szávin* *Márk* nevével felvett A. I. 1—3 sorsz. 253. 254. 255. hrsz. ház ö. i. sz. nélkül 340 négyszögöl udvarral, 184 ö. i. sz. ház 26 négyszögöl udvarral és 243 négyszögöl kert a beltelekben 701 korona becsáron nyilvános árverés utján el fog adatni.

Határnapul 1909. május hó 15-ik napjának d. e. 9 órája *Alsókaboli község* házá-

hoz kikiáltatik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozók készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. é. 3333. számú I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-ának értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1880. XXX te. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t. c. alapján alakult központi hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

A fenti ingatlanok a kikiáltási ár két harmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Kelt Titelen a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1909. január 30-ik napján.

Dr. Petrovits, kir. járásbíró.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK

az 1909. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férflruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
elegendő, csak	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K.-ért, szintugy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamgarnt stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztgyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnév, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Orsiai választék. Mintahd, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

1879. tkv. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Kugler Ede újvidéki lakos végrehajthatónak Vardzik Pál kiszácsi lakos végrehajtható szennvedett elleni végrehajtási ügyében a kérellem következtében a végrehajtási árverés 800 kor. tőke követelés, ennek 1908. évi május hó 20-tól járó 8%, kamatai, 174 kor. 90 fillér perbeli és végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 34 kor. 50 fillér és a még felmerülő költségek kielégítésé végett az 1881. LX. t. c. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében az újvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság területén levő a pirosi 579. sz. betétben A. I. 1—2. és 1. sorsz. a. Vardzik Pál nevében álló 1596/1. hrsz. 1 hold 96. hrsz. öles 2400/1. hrsz. 1 hold 13 hrsz. öles szántóra 1224 kor., a 2039/1. hrsz. 163 hrsz. öles szántóra 73 kor., a pirosi 668. sz. betétben ugyanannak nevében álló A. I. 1—2 sor, 1532/1/b. hrsz. 1 hold 87 hrsz., 1532/2 hrsz. 2 hold 172 hrsz. öles szántóra 1532 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1909. évi május hó 19. napjának d. u. 4 órája Piros község házához tűzetik ki.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alul eladatni nem fognak.

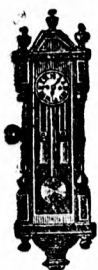
2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsáranak 10%-át, azaz 122 kor. 40 fill.-ért, 7 k. 30 f. és 153 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-ső napján 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Újvidék, 1909. évi március hó 1-én.

Molndr, kir. törvényszéki bíró.

Aki azt akarja,

hogyan olcsó árért pontos és jól járó órája legyen, az forduljon teljes bizalommal

FISCHER M. mű-óráshoz
II. Rákóczi Ferenc-utca 20.

Vidéki órák
részére előnyös árért
dolgozom.

Betűs gyűrű 1.80.

Matkovits

szobafestő

és mázó

Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEPLOMHÁZ.

Eladó ház.

Petőfi-utca 14. sz. Balla-féle ház, 5 szoba, előszoba, konyha, zárt folyosó és istálló és raktárhelyiségekkel szabad kézből rendkívül kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítással *Hajós Miksa* ur szolgál az Ipar- és Kereskedelmi takarékpénztár titkára Kossuth Lajos-utca 49.

Ugyanott *bérbeadó*: egy műhelynek is használható szép, tágas raktárhelyiség és egy nagy istálló több lóra.

KIADÓ.

II. Rákóczi-utca 15. sz. ház I. emeletén egy szép utcai lakás f. május 1-től kiadó.

Bővebbet nyújt *Csabay Henrik* a házban, vagy *Kron Károly* az ujvidéki Népbankban.

Omnibusz.

Egy könnyű járatu, jó karban tartott omnibusz, mely főleg vidéki vendéglősök számára igen alkalmas, szabad kézből, olcsón eladó. Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

432/1909. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Kölpény község általi kisdudovoda épületének újbóli felépítése B. B. megye törvényhatósági bizottsága részéről 44669/2713 ex. 1908. sz. alatt elrendeltetvén, ezen építkezési munkálatnak biztosítása végett Kölpény község-ház tanástermében 1909. évi május hó 31-én d. e. 9 órakor nyilvános szóbeli árlejtést tartunk, amelyhez a vállalkozni szándékozók ezennel meghívjuk

Kikiáltási ára 15632 kor. 97 fillér.

Árlejtési feltételek és az erre vonatkozó

terv és költségvetés Kölpény község jegyzői irodájában mindenkoron betekintheők.

Kölpény 1909. április hó 18.

Matkovits Lyubó s. k. *Rákity István* s. k.
jegyző. 2-3 bíró.

Kovácsnai „Árpád” Forrás

természetes alkalikus sós gyógyviz. Számos hirnevés orvos által javalva: gyomor- és bélhurutnál, a légzőszervek hurutos bántalmánál, vese és hólyag bántalmánál, húgyhomok képződésnél *elsőrangú gyógyviz.* Gyomorégésnél biztos szer. Mint nyálkaoldó kiváló.

A külföldi *seltersi, gleichenbergi és luhatschovitz-i vizeknél hatásosabb.*

Főraktár: *Ludwig József*, fűszer- és 2-5 csemegekereskedésében.

Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 49. szám.

Kutkezelőség: Nagyvárad.

Ujvidék és vidéke n. é. közönségéhez!

Nagyra becsült pártfogóim szives figyelmébe!

Azon rendkívüli pártfogás, melyben Ujvidék és vidéke n. é. közönsége régóta munkámat eddigi műtermemben részesítette, arra serkentett, hogy ezen kitüntetéset még inkább kiérdemlendő — egy a *modern izlés és a műértőközönség* igényeinek megfelelő, minden tekintetben

elsőrangú fényképészeti és festészeti műtermet létesítsek.

Ezeket szem előtt tartva, a *külföld elsőrangú műtermei* alapján (saját házamban) *Petőfi-utca 32. sz. alatt oly műtermet építettem*, mely a technika legújabb vívmányai felhasználásával, *kényelem* tekintetében valamint *mintaszerű elegáns berendezésével látványosságot* képez.

Eddig is elismert kiváló munkám ezen új művészi hajlékomban célszerű felszerelésével és a *legújabb szerkezetű gépek alkalmazásával sokkal fokozottabb mértékben* kifejezésre juthat — miért bizvást hiszem, hogy mindenki, *ki művészi izléssel dolgozót* fényképet, festményt, vagy nagytáskát óhajt, *nagyszabásu új műtermemben* ép úgy mint eddig, *vagy annál is inkább szives* rendeléseivel meg fog bizni.

Kiváló tisztelettel **Vajda Dezső**, fényképész.

Petőfi-utca 32. szám (saját ház).

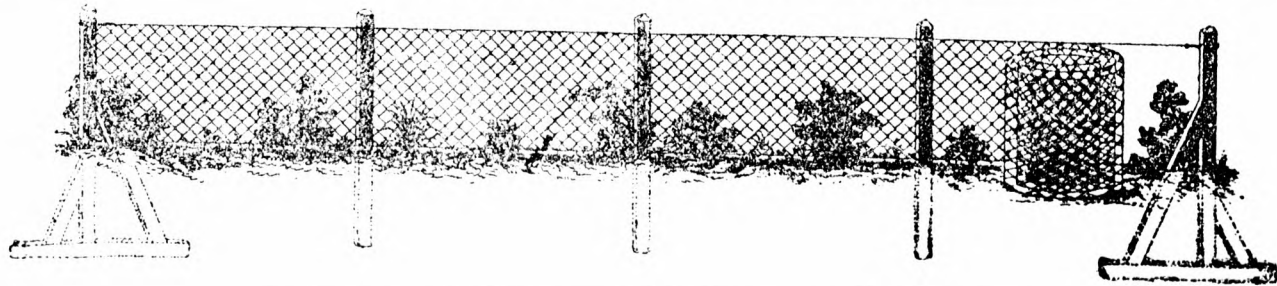
3-5

Telephon 244. szám.

OLCSÓ SODRONYKERITÉS!

Sodrongépfonatok vas- és horganyzott sodronyból,
a sodrony vastagsága és fonatürbőség szerint négyszögméterenként

30 fillértől feljebb K. 1-20-ig.

WITZ FERENCZ,

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

sodrony-szövet-, fonat-, rács-, matracz- és szitaárú-gyár

UJVIDÉK Buzatér 15.

Képes árjegyzék és költségelőirányzatok ingyen és bérmentve.

Szolid, gyors és pontos kiszolgálás!